

Posunout volby. Janeček a Diviš se nevzdávají, nové informace. Zamítnuté podpisy mohou skončit u Ústavního soudu

- CZ24 News | 5. prosince 2022

ČESKO: Nejvyšší správní soud (NSS) už pár dní projednává stížnosti odmítnutých prezidentských kandidátů. Na vypořádání s celkem 13 podněty má čas do 15. prosince. Soud musí přezkoumat rozhodnutí ministerstva vnitra, které pro nedostatek platných podpisů odmítlo pustit do boje o Pražský hrad kupříkladu podnikatele Karla Janečka nebo Karla Divíše. Janeček navíc po NSS požaduje, aby se kvůli údajné neférovosti pravidel přímé volby prezidenta obrátil až na Ústavní soud. Tam zamítnuté podpisy skutečně můžou skončit.

Podle oslovených ústavních právníků je takový mechanismus přímo v ústavě. „Nejvyšší správní soud se skutečně může obrátit na Ústavní soud, pokud si bude myslet, že je zákonná úprava v rozporu s ústavou. Je to zakotveno přímo v Ústavě, v čl. 95 odst. 2,“ konstatuje pro Echo24 Zuzana Vikarská z Katedry ústavního práva na Masarykově univerzitě.

„Klíčové ale je, že by to musel být závěr toho soudu, v našem případě tedy Nejvyššího správního soudu. Nestačí, že si to myslí Karel Janeček, musí si to myslet NSS. Janeček to samozřejmě může navrhnout, ale nemá žádný nárok na to, aby se NSS na Ústavní soud skutečně obrátil,“ dodala Zuzana Vikarská s tím, že správní soud musí být o protiústavnosti zákona skutečně přesvědčen.

Podobně hovoří Jaroslav Benák z téže katedry. „Tedy pokud na základě argumentace pana Janečka dojde NSS k závěru, že jde o tuto situaci, došlo by k předložení věci Ústavnímu soudu. Nejvyšší správní soud tak v řadě jiných věcí postupoval, některé mají i blízko k tématu voleb (konkrétně například NSS navrhl zrušení pětiprocentní uzavírací klauzule u voleb do Evropského parlamentu, tento návrh ovšem ÚS zamítnul),“ sdělil Jaroslav Benák.

Janeček napadá především nepřehlednost zákona o přímé volbě a to, že se platnost hlasů ověřuje nahodile. „Aktuální právní úprava dle přesvědčení navrhovatele (Karla Janečka) vytváří nerovné prostředí v politické/volební soutěži a omezuje ‚občanské‘ kandidáty v přístupu k veřejným funkcím. Právní úprava je ve svém důsledku dle názoru navrhovatele protiústavní,“ stojí v návrhu.

Týden a půl na projednání

Nejvyšší správní soud obdržel celkem 13 stížností vyřazených kandidátů, kteří podle přezkumu ministerstva vnitra neodevzdali 50 tisíc platných podpisů občanů. Na rozhodnutí má do poloviny prosince, dříve to však patrně nebude. „Ta lhůta je na takovýto složitý soudní přezkum velice krátká. Určitě bude dodržena, ale dá se počítat s tím, že bude vyčerpána,“ uvedla mluvčí soudu Sylva Dostálová.

Volební senát Nejvyššího správního soudu rozhoduje o stížnostech ve složení: předseda senátu Tomáš Langášek, soudci Josef Baxa, Radan Malík, Petr Mikeš, Pavel Molek, Ivo Pospíšil a soudkyně Michaela Bejčková.

Janečkovi neuznali vlastní podpis

Karel Janeček odevzdal 74 208 podpisů s tím, že mu jich ministerstvo vnitra v první fázi přezkumu 2380 odečetlo. V 75 procentech případů proto, že je sám navrhovatel škrtnul, zbytek neuvedl typ předloženého dokladu nebo některý z údajů. V jednotlivých zkoumaných vzorcích o počtu 8500 hlasů pak Janeček doplatil především na to, že autora podpisu nebylo možné v evidenci dohledat. Primárně proto, že neměli platné doklady.

Janečkovi tak resort započtl po kontrole vybraných vzorků jen 48 091 hlasů K registraci jich potřeboval 50 000. Podnikateli vnitro neuznalo ani jeho vlastní podpis. Důvodem byla ledabyle napsaná číslice 2 na začátku čísla Janečkova občanského průkazu. Stroj ministerstva přečetl číslici 2 jako 1, a protože systém takové číslo občanského průkazu nezná, byl podpis vyřazen.

Karel Diviš pak měl chybovost menší, okolo 20 procent, doplatil však na duplicitu uvedených podpisů. Ta u těch vyřazených přesahovala v některých kategoriích i 80 procent.

Jak se hlasy zkoumají

Podle mluvčí ministerstva vnitra Hany Malé stanovuje průběh kontroly zákon. „Předně se zkoumají formální náležitosti archů a úplnost jednotlivých řádků (tedy, zda řádek obsahuje údaje o petentovi vyžadované zákonem). Pokud tyto atributy splňuje alespoň 50 tisíc řádků/podpisů, je zkoumán náhodně vybraný vzorek 8500 podpisů,“ uvedla.

Petice se skenují a vybrané řádky systém automatizovaně ztotožňuje vůči státním evidencím, zda uvedená osoba s danými údaji existuje a je voličem. Pokud je chybovost u vzorku vyšší než 3 procenta, ministerstvo zkoumá druhý vzorek. Pakliže u druhého už chybovost tak vysoká není, resort započítá chybné hlasy jen u zkoumaných vzorků. Pakliže by byla vyšší než 3 procenta u obou, ministerstvo chybovost rozpočte na všechny odevzdané hlasy.

[ZDROJ](#)